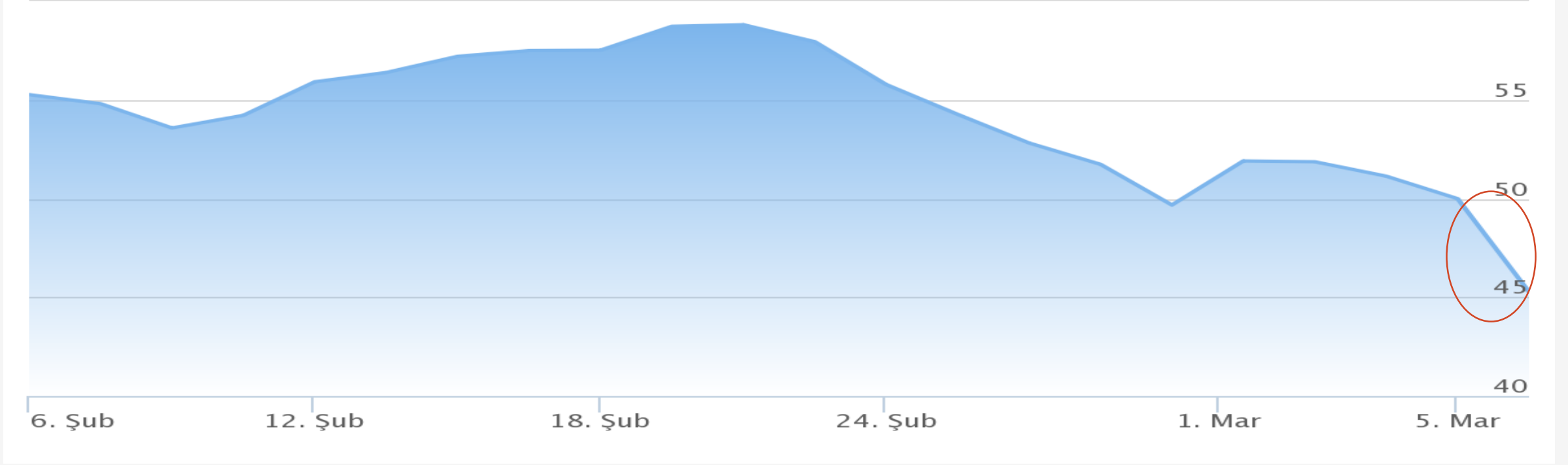

EKONOMİDE VE FİNANSAL PİYASALARDAKİ GELİŞMELER

Mart/1.hafta 2020

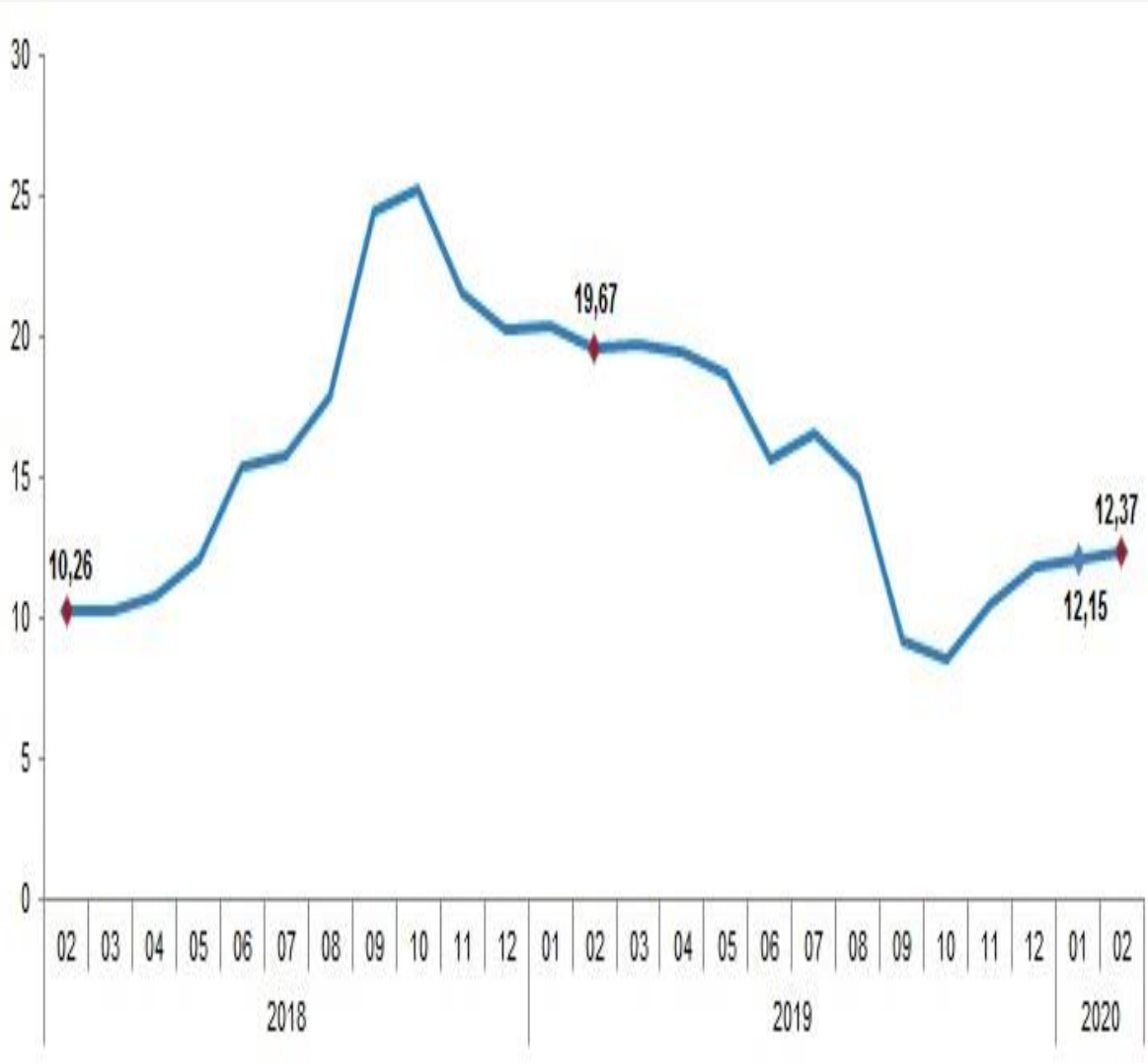
Haftanın en önemli gelişmesi:
OPEC'te karar çıkmayınca Petrol fiyatlarında sert düşüşün yaşanması

- Avusturya'nın başkenti Viyana'da düzenlenen Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ve OPEC dışı bazı ham petrol üreticisi ülkelerin enerji ve petrol bakanları toplantısından herhangi bir karar çıkmadı.
- Oysa OPEC ve OPEC dışı ülkeler, Aralık 2019'da aldıkları kararda günlük petrol üretimlerini bu yılın ilk çeyreğinde toplam 1,7 milyon varil azaltma kararı alırken, Suudi Arabistan da kendi üretimini gönüllü olarak günlük 400 bin varil daha kısacağını açıklamıştı.

Bu Hafta Açıklanan Ekonomi Göstergeleri ve Raporlar

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %12,37, aylık %0,35 arttı

- Gerek aylık gerekse yıllık enflasyon çeşitli kurumlar tarafından yapılan anketlerdeki beklentilerin altında kalmıştır. Örneğin AA yaptığı Ankette aylık %0,71 yıllık ise %12,77 idi.
- Bu da doğal olarak önümüzdeki Para Piyasası Kurulunda MB politika faizlerinde 25 veya 50 baz puan indirimin olma ihtimalini güçlendirmektedir.
- Önümüzdeki günlerde manşet enflasyonun (TÜFE) üzerinde gıda fiyatlarının oynaklığının azalacağı, ham petrol fiyatlarının düşmesiyle enerji mallarının etkisinin azalacağı düşünüldüğünde, hemen olmazsa bile tek haneye doğru yöneleceğini söyleyebiliriz.
- Ancak, döviz kurundaki hareketliliğini ve kamu vergi artışlarını da gözden kaçırmamak gerekir.

Harcama gruplarına göre aylık ve yıllık TÜFE

Ana harcama grupları	Harcama grubu ağırlıkları	Değişim oranı (%)				Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre	On iki aylık ortalamalara göre	
TÜFE	100,00	0,35	1,71	12,37	13,94	448,02
Gıda ve alkolsüz içecekler	22,77	2,33	7,09	10,58	16,18	539,88
Alkollü içecekler ve tütün	6,06	-1,34	-1,37	40,15	30,77	854,81
Giyim ve ayakkabı	6,96	-4,83	-11,16	5,98	4,73	235,76
Konut	14,34	0,48	1,68	15,31	13,18	495,65
Ev eşyası	7,77	-0,08	-1,52	7,36	15,57	367,37
Sağlık	2,80	2,03	6,08	13,58	16,40	274,93
Ulaştırma	15,62	-0,38	0,49	11,73	9,47	427,15
Haberleşme	3,80	-0,22	-0,47	2,27	4,88	151,70
Eğlence ve kültür	3,26	-0,04	1,82	6,01	11,85	293,85
Eğitim	2,58	0,86	1,50	14,23	14,15	415,30
Lokanta ve oteller	8,67	0,82	2,22	13,45	16,48	668,69
Çeşitli mal ve hizmetler	5,37	0,85	5,78	16,44	19,87	609,50

Yıllık enflasyonun bir önceki yıla göre sınırlı da olsa yükselmesinde, **Alkollü içkiler ve tütün ve konut , sağlık ve eğitim grubunda gözlenen fiyat artışlarının olumsuz yönde** buna karşılık, ham petrol fiyatları ve kura duyarlı enerji grubunda fiyat düşüşleri olumlu yönde katkı sağladığı görülmüştür.

Yine **giyim, haberleşme, ve eğlence grubu** mallarında yıllık enflasyon artışına katkıları nispeten sınırlı kalmıştır. Bir önceki aya göre enflasyon artışında, gıda ve alkolsüz içkilerle sağlık grubu malları en fazla katkı sağlayanlar arasındadır.

Çekirdek enflasyon TÜFE göstergesi (B) yıllık %11,10 arttı, aylık değişmedi

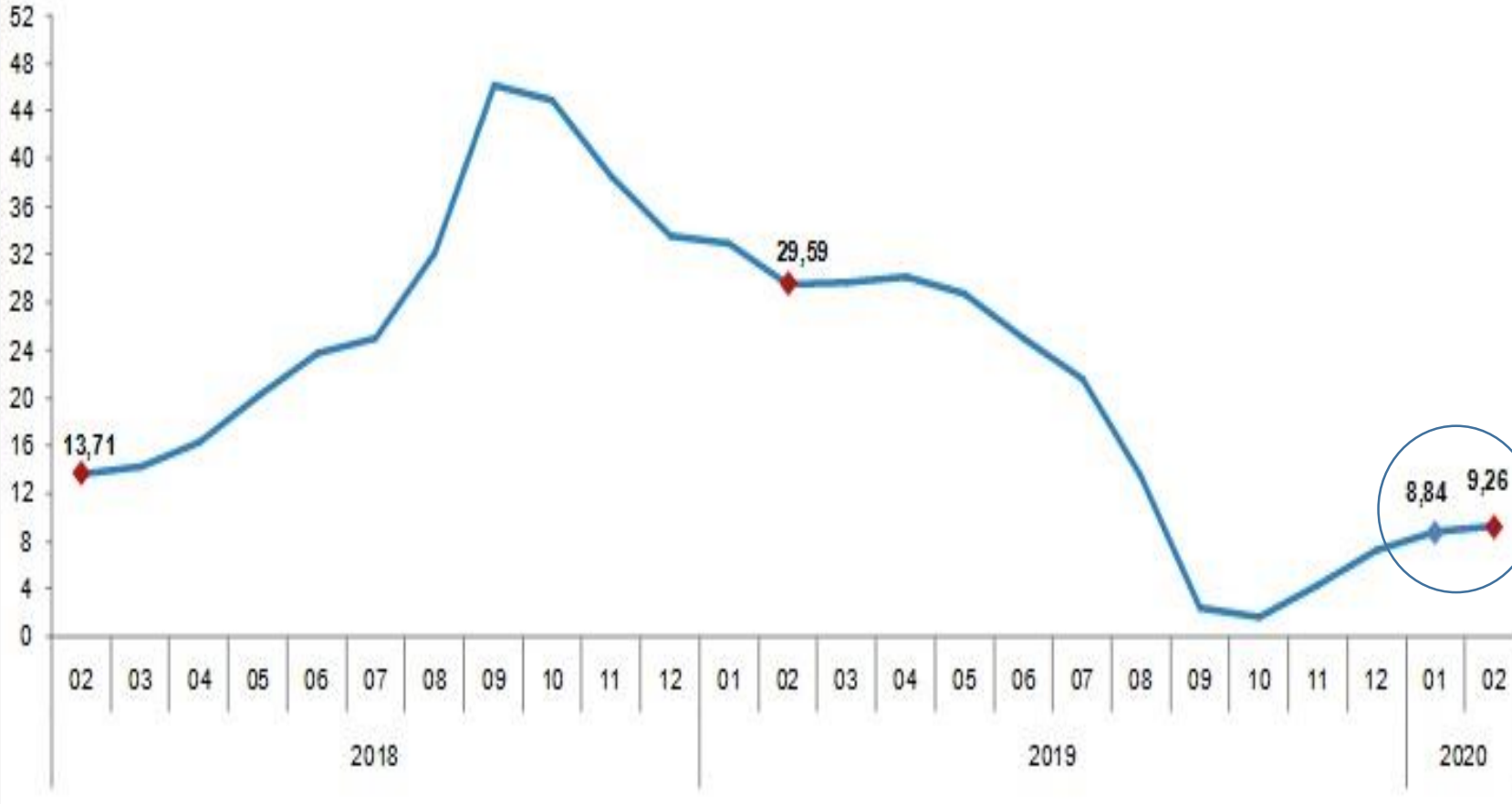
Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri ve değişim oranları (%), Şubat 2020

Grup	Kapsam	Değişim oranı (%)				Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre	On iki aylık ortalamalara göre	
A	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	0,40	1,59	13,63	14,64	463,23
B	İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE	0,00	0,34	11,10	13,08	391,70
C	Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE	-0,18	-0,08	9,97	12,07	372,32
D	İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE	-0,01	0,55	12,14	13,02	411,45
E	Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE	0,46	1,91	11,17	13,18	432,02
F	Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE	0,44	1,77	9,87	13,07	436,86

Çekirdek enflasyon olarak tanımlanan İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç (grup bir önceki aya göre değişim yokken(%0), bir önceki yılın Aralık ayına göre %0,34, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,10 ve on iki aylık ortalamalara göre %13,08 artış gerçekleşir.

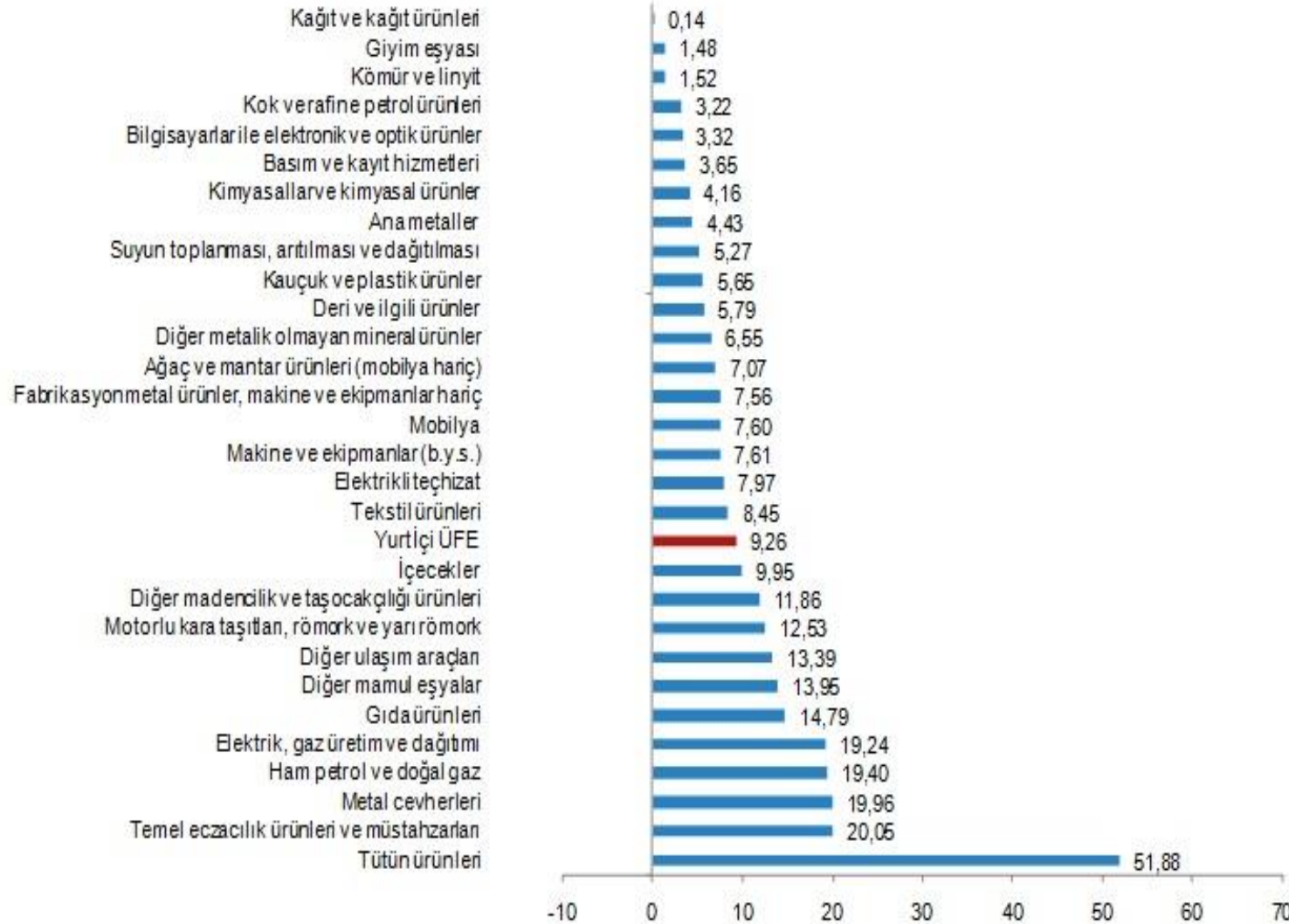
Çekirdek enflasyondaki artışların önümüzdeki günlerde TÜFE’de yapacağı etki sınırlı olması beklense de tek haneli TÜFE için hala yüksek setrettiğini söyleyebiliriz.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %9,26, aylık %0,48 arttı

Yİ-ÜFE'yi oluşturan sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %12,26, imalatda %8,52, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %19,24, su temininde %5,27 artış olarak gerçekleşerek yıllık ortalama %9,26 artışa neden olmuşlardır.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Şubat 2020

Yıllık Yİ-ÜFE’de;
en düşük artış; %0,14 ile
kağıt ve kağıt ürünleri, bunu
sırayla %1,48 ile giyim
eşyası, %1,52 ile kömür ve
liniyit takip etmiştir.
Buna karşılık en fazla artışa
neden olanlar;
tütün ürünleri %51,88, temel
eczacılık ürünleri ve
müstahzarları %20,05,
metal cevherleri %19,96 ile
sıralanmıştır.

Kamu İhale Kurumu, 2019 Kamu Alımları Raporu'nu yayınladı.

Rapora göre, kamu alımları 2019 yılında **142 milyar lira** olarak gerçekleştir. Bir önceki yıl **202 milyar TL** olmuştu.

2019 yılının genelinde Kamu İhale Yasası kapsamında toplam **116 milyar 987** milyon TL'lik alım yapıldı. İstisna kapsamında olan ihalelerin toplamı ise **18 milyar TL** oldu. Böylece istisna kapsamındaki alımların toplam alımlardaki **payı yüzde 12** oldu.

Doğrudan alım, bir başka deyişle ihalesiz alımların toplam büyüklüğü ise **7 milyar 670 milyon** TL oldu. Bu da toplam alımlarının **yüzde 5.3'ünü** oluşturdu.

Finansal kesim dışı firmaların net döviz açığı azaldı

- ✓ TCMB Aralık 2019 dönemine ilişkin finansal kesim dışındaki firmaların döviz varlık ve yükümlülük verilerini açıkladı.
- ✓ Finansal kesim dışındaki firmaların **döviz varlıkları**, Aralık 2019'da bir önceki aya göre **308 milyon dolar, yükümlülükler 117 milyon dolar** arttı.
- ✓ Net döviz pozisyon açığı ise geçen yıl sonunda **175 milyar 128 milyon dolar** olarak gerçekleşerek, açık bir önceki aya göre **191 milyon dolar** geriledi.

İSO İmalat PMI şubat ayında yükseldi

- ✓ ISO Şubat 2020 anket sonuçlarını açıkladı.
- ✓ Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, ocakta **51,3** olarak ölçülen İSO Türkiye İmalat PMI, şubatta **52,4'e** yükselerek üst üste ikinci ay eşik değerini üzerine çıktı.
- ✓ PMI, Türk imalat sektörünün faaliyet koşullarında **Şubat 2018'den beri en hızlı iyileşmeye** işaret etti.
- ✓ Faaliyet koşullarındaki iyileşme, **yeni siparişlerdeki belirgin artıştan** kaynaklanırken, firmalar müşterilerden gelen **talebin güçlendiğini** belirtti.
- ✓ Yeni alınan siparişlerde de **son 2 yılın en güçlü artışı** kaydedildi.

Borsada lider Trabzonspor Sportif Yatırım ve Futbol İşletmeciliği

- ✓ Şubat ayında **yüzde 118,8'lik** kazançla tamamlayan Trabzonspor, yatırımcısına en fazla kazandıran spor şirketi olarak kayıtlara geçti. Süper Lig'de başarılı sonuçlar elde eden ve zirveye yerleşen Trabzonspor, bu başarısını borsada da gösteriyor.
- ✓ Şubat ayında, Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımların hisseleri yüzde **60,7 değer** kazanırken, Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret AŞ'nin hisseleri **yüzde 1,6** azaldı.
- ✓ **Fenerbahçe Futbol AŞ** **yüzde 30,9** ile şubat ayında yatırımcısına en fazla kaybettiren spor şirketi oldu.